

Sisällysluettelo

1. Matematiikka 9

1. Tasokuvioita	10
2. Kappaleiden ominaisuuksia	17
3. Kappaleiden painopisteet	24
4. Algebra	26
5. Trigonometriaa.....	35
6. Analyttinen tasogeometria	44
7. Erikoiskäyriä.....	52
8. Analyttinen avaruusgeometria	57
9. Vektorit	63
10. Differentiaalilaskenta	69
11. Integraalilaskenta	78
12. Määrätty integraali	87
13. Viiva-, pinta- ja avaruusintegraalit	96
14. Differentiaaliyhtälöt	99
15. Sarjat.....	104
16. Matriisilaskenta	115
17. Joukko-oppi ja kombinatoriikka.....	122
18. Todennäköisyyslaskenta ja tilastotiede	127
19. Laplace-muunnokset	138
20. Boolean algebra.....	146
21. Prosentti- ja korkolasku	150
22. Taulukoita.....	151

2. Fysiikka 155

1. Mekaniikka	156
2. Nesteiden ja kaasujen mekaniikka.....	181
3. Lämpöoppi.....	187
4. Aaltoliikeoppi	195
5. Äänioppi	198
6. Valo-oppi.....	202
7. Atomi-, kvantti- ja ydinfysiikka	211
8. Sähköoppi	214

3. Kemia 231

1. Kemian kaavoja	232
2. Emäsvakioita.....	234
3. Happovakioita.....	235
4. Normaalipotentialaaleja.....	236
5. Liukoisuustuloja (25 °C).....	236
6. Kationeja ja anioneja	237
7. pH-indikaattoreita	237
8. Epäorgaanisten yhdisteiden ominaisuuksia	238

9. Orgaanisten yhdisteiden ominaisuuksia	241
10. Etanolin (C ₂ H ₆ O) -vesiliuoksen tiheys eri lämpötiloissa.....	242
11. Ilmakehän koostumus.....	242
12. Paineen vaikutus eri nesteiden jäätymispisteeseen (°C)	243
13. Veden ionitulo	243
14. Rikkihapon (H ₂ SO ₄) vesiliuoksen tiheys eri lämpötiloissa.....	244
15. Keskimääräisiä sidosennergioita	245
16. Nesteiden tiheyksiä eri lämpötiloissa.....	246
17. Ihmiskehon kemiallinen koostumus ..	247
18. Happo- ja emäsluosten pitoisuuksia ja tiheyksiä (20 °C).....	248
19. Vesigramman tilavuus eri lämpötiloissa.....	249
20. Alkeiskopin akselit, hilvakiot ja akseleiden väliset kulmat	250
21. Millerin indeksillä merkityjä tasoja ..	250
22. Atseotrooppisia seoksia.....	250
23. Veden tiheys lämpötiloissa 0-100 °C ..	251
24. Veden ominaisuuksia (20 °C).....	252
25. Veden tilavuuden muutos	252
26. Elintarvikkeiden lisäaineiden koodeja	253

4. Tähtitiede 255

1. Tähtitieteen kaavoja.....	256
2. Aurinkokunta	258
3. Linnunrata.....	259
4. Ajan yksiköitä.....	260
5. Planeettojen kiertoradat	260
6. Komeettoja.....	261
7. Lähimmät tähdet	261
8. Kirkkaimmat tähdet	262
9. Tunnettuja kaksoistähtiä	262
10. Tunnettuja pikkuplaneettoja eli asteroideja.....	263
11. Putoamiskiihtyvyyys <i>g</i> eri korkeuksilla <i>h</i>	264

5. Sähkötekniikka.....265

1. Tasasähköpiirit ja -laitteet.....	266
--------------------------------------	-----

2. Yksivaiheiset vaihtosähköpiirit ja -laitteet	269
3. Yhteenveto erilaisista R, L ja C -kytken- täyhdistelmistä	272
4. Kolmivaihejärjestelmä	275
5. Sähkömoottoreiden laskenta	276
6. Muuntaja	280
7. Sähkötekniisiä piirrosmerkkejä	281

6. Lujusoppi.....285

1. Pääkuormituslajit	286
2. Veto ja puristus	286
3. Taivutus.....	287
4. Leikkaus.....	288
5. Vääntö.....	289
6. Nurjahdus.....	290
7. Yhdistetty jännitys.....	292
8. Kiepahdus	294
9. Käyryys.....	295
10. Väsymislujuus.....	296
11. Jännityskeskittymät	298
12. Varmuuskertoimet	303
13. Jäykkyys	304
14. Lämpöjännitykset.....	305
15. Kosketuspaine	305
16. Betonirakenne.....	305
17. Taulukoita.....	308

7. Lujusopin kaavoja 311

1. Kiinteiden kappaleiden massa ja hitaus	312
2. Poikkipintojen neliömomentit ja taivutusvastukset	320
3. Kaksitukisen palkin taivutus.....	332
4. Ympyräkaaren muotoiset ulokepalkit ..	346
5. Eräiden materiaalien Poissonin vakiot ..	348
6. Molemmista päistä tuettu puoliympyrän kaari.....	348
7. Rengaskehät.....	349
8. Ohuet suorakaide- ja kolmiolaatat	356
9. Ohuet pyöreät laatat.....	365
10. Poikkipintojen vääntöneliömomentit ja vääntövastukset	375
11. Ohuiden poikkipintojen vääntö	380
12. Kosketusjännitykset	382
13. Sauvojen stabiileetti	386
13.1 Nurjahdus.....	386
13.2 Kiepahdus	388
13.3 Lommahdus	389

8. Fysiikan taulukoita 393

1. Kiinteiden aineiden tiheyksiä.....	394
2. Hartsien ja suurpolymeerien tiheyksiä.....	395
3. Rakennusaineiden ja kivien tiheyksiä ..	396
4. Lasien tiheyksiä	396
5. Erittäin tulenkestävien materiaalien tiheyksiä	396
6. Metalliseosten tiheyksiä.....	397
7. Ilmakuivan puun tiheyksiä.....	397
8. Elintarvikkeiden tiheyksiä	397
9. Kiinteiden polttoaineiden tiheyksiä	398
10. Kaasumaisten aineiden tiheyksiä	398
11. Nestemäisten aineiden tiheyksiä	399
12. Aineiden lämmönjohtavuus.....	400
13. Nesteiden tilavuuden lämpötilakertoimia	402
14. Veden tilavuuden lämpötilakerroin eri lämpötiloissa	402
15. Kaasujen tilavuuden lämpötilakertoimia	403
16. Ainekohtaisia kaasuvakioita.....	403
17. Pituuden lämpötilakertoimia	404
18. Kimmokerroin, liukukerroin, puristuvuuskerroin ja Poissonin luku ..	405
19. Nesteiden puristuvuuksia	407
20. Vierimiskitkakertoimia.....	407
21. Lepokitka- ja liukukitkakertoimia.....	408
22. Kappaleiden ilmanvastuskertoimia ..	409
23. Ilman tiheyden riippuvuus paineesta ja lämpötilasta.....	410
24. Korkeudesta riippuva ilmanpaine.....	411
25. Kaasujen kyllästyspaineita	411
26. Lämpötila, suhteellinen ilmanpaine ja suhteellinen tiheys eri korkeuksilla ..	412
27. Veden tiheyden riippuvuus lämpötilasta	412
28. Kylläisen vesihöyryn paine ja tiheys	413
29. Glycerolin viskositeetti eri lämpötiloissa.....	413
30. Dynaaminen ja kinemaattinen viskosi- teetti, nestemäisiä aineita.....	414
31. Dynaaminen viskositeetti, kaasumaisia aineita.....	415
32. Kinemaattinen viskositeetti, kaasumaisia aineita.....	416
33. Veden ja ilman dynaamisia viskosi- teetteja eri lämpötiloissa	416
34. Pintajännityksiä yhteydessä ilmaan ..	417

35. Äänen nopeuksia kiinteissä aineissa .	418
36. Äänen nopeus rakennusaineissa	418
37. Äänen nopeus synteettisissä aineissa ja laseissa	418
38. Äänen nopeuksia nestemäisissä aineissa	419
39. Äänen nopeuksia kaasuisissa	419
40. Valon nopeuksia erilaisissa aineissa..	420
41. Valon kokonaisheijastuksen rajakulma.....	420
42. Valon taitekertoimia väliaineissa.....	421
43. Valon polarisaatiokulma.....	422
44. Kiinteiden polttoaineiden lämpöarvoja.....	422
45. Nestemäisten polttoaineiden lämpöarvoja.....	423
46. Kaasumaisten polttoaineiden lämpöarvoja.....	423
47. Kiinteiden aineiden ominais- lämpökapasiteetteja.....	424
48. Nestemäisten aineiden ominais- lämpökapasiteetteja.....	425
49. Kaasujen ominaislämpökapasiteetteja	426
50. Orgaanisten yhdisteiden sulamis- ja kiehumispisteitä.....	427
51. Sulamislämpötiloja ja sulamislämpöjä.....	429
52. Lämpötilojen kalibroitipisteet.....	430
53. Kiehumispisteitä ja höyrystymis- lämpöjä	431
54. Suprajohtavien aineiden kriittisiä lämpötiloja.....	432
55. Spektriviivojen tärkeimmät aallonpituudet.....	433
56. Valon värit ja vastaavat aallonpituudet	433
57. Lamppujen käyttöikiä ja valovirtoja .	433
58. Ledeissä käytettävien puolijohdemateri- aalien lähettämän valon aallonpituuksia ja värejä	434
59. Valaistusvoimakkuuksia	434
60. Metallien resistiivisyys.....	435
61. Lankojen resistiivisyys.....	436
62. Eristeaineiden resistiivisyys	436
63. Seosaineiden resistiivisyys.....	437
64. Resistiivisyyden lämpötilakerroin.....	437
65. Aineiden suhteellinen permittiivisyys.....	438
66. Kemiallisten aineiden suhteellinen per- mittiivisyys.....	439
67. Väliaineen magneettinen susceptibili- teetti.....	441
68. Sähkökemiallisia ekvivalenteja.....	441
69. Elektroninen irrotustyö.....	442
70. Sähkökemiallisia jännitesarjoja.....	443
71. Vastusten värikoodit	443
72. Kondensaattoreiden värikoodit	444
73. Joidenkin lämpösähköparien (termoele- menttien) arvoja.....	444
74. Alkuaineiden jaksollinen järjestelmä	445
75. Alkuaineiden ominaisuuksia	446
76. Alkuaineiden suhteelliset atomimassat	449
77. Kiinteiden alkuaineiden ominaisuuksia (koontitaulukko).....	451
78. Muiden kiinteiden aineiden ominaisuuksia (koontitaulukko).....	452
79. Nesteiden ominaisuuksia (koontitaulukko).....	455
80. Kaasujen ominaisuuksia (koontitaulukko).....	456
81. Leptonit	457
82. Kvarkit.....	457
83. Mesonit.....	458
84. Baryonit.....	458
9. Matematiikan symboleja...459	
Todennäköisyyslaskenta.....	460
Geometrian perusteet	460
Operaatiot.....	461
Logiikka.....	462
Joukot.....	462
Lukujoukot ja välit.....	463
Sekalaiset merkit ja tunnukset	464
Kombinatoriikka	465
Funktiot	465
EkspONENTTI- ja logaritmifunktiot.....	466
Trigonometriset ja hyperbelifunktiot ja niiden käänteisfunktiot.....	467
Kompleksiluvut.....	468
Matriisit.....	468
Koordinaattijärjestelmät.....	469
Skalaarit ja vektorit	469
Tensorit	471
Transformaatiot.....	471
Erikaisfunktiot	471

10. Fysiikan symboleja.....473

1. SI-järjestelmä.....	474
1.1 Perusyksiköt.....	474
1.2 SI-yksikköjen etuliitteet.....	474
1.3 SI-yksiköiden kanssa käytettyjä yksiköitä.....	474
1.4 Yksiköt, joita voi käyttää toistaiseksi.....	475
1.5 Eri alojen erikoisyksiköitä.....	475
1.6 Tietyillä erikoisaloilla käytettävät yksiköt.....	475
1.7 Poistettuja yksiköitä.....	475
1.8 Johdannaisyksiköt.....	476
2. Fysiikan symboleja.....	476
Avaruus ja aika.....	476
Jaksolliset ilmiöt.....	477
Mekaniikka.....	477
Lämpö.....	478
Kosteus.....	478
Sähkö ja magnetismi.....	478
Sähkömagneettinen säteily.....	480
Akustiikka.....	481
Fysikaalinen kemia.....	481
Kiinteän olomuodon fysiikka.....	482
Atomi- ja ydinfysiikka.....	483
Dimensiottomat parametrit.....	484

11. Kirjallisuuslähteet.....485

Matematiikan kirjallisuuslähteet.....	486
Fysiikan kirjallisuuslähteet.....	488
Kemian kirjallisuuslähteet.....	490
Tähtitieteen kirjallisuuslähteet.....	491
Fysiikan taulukoiden kirjallisuuslähteet ..	491

12. Hakemistot.....493

Matematiikan hakemisto.....	494
Fysiikan hakemisto.....	503
Fysiikan taulukoiden hakemisto.....	511